

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius,
Tel. (8 706) 64 715, faks. (8 706) 64 820, el. p. info@enmin.lt, www.enmin.lrv.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-09-28 Nr. (12.6-14)3- 1756

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2010 M. LIEPOS 14 D. NUTARIMO NR. 1052 „DĖL VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ VEIKLOS SKAIDRUMO UŽTIKRINIMO GAIRIŲ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Energetikos ministerija) parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei (toliau – Vyriausybė) svarstyti Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimo Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – nustatyti, kad VĮ Ignalinos atominė elektrinė (toliau – VĮ IAE, įmonė) nebūtų privalomai taikomas reikalavimas tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal tarptautinius apskaitos standartus, tai yra leisti įmonei pagrįstai pasirinkti tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal tarptautinius apskaitos standartus ar, vadovaujantis Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo 16 straipsnio 4 dalimi, ir toliau sudaryti finansines ataskaitas pagal verslo apskaitos standartų ir kitų Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų, reglamentuojančių buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą, reikalavimus.

Pažymėtina, kad tarptautinių apskaitos standartų tikslas yra suvienodinti įvairiose šalyse naudojamus apskaitos standartus, tai yra palengvinti įvairių šalių apskaitos ir finansinių rezultatų palyginamumą, reikalingą efektyviam verslo vystymuisi. Šie standartai iš esmės yra skirti pelno siekiančioms organizacijoms. Tarptautinė apskaitos standartų valdyba savo metiniame pranešime patvirtina, kad šios organizacijos pagrindinis dėmesys sutelkiamas į apskaitos standartų, skirtų pelno siekiančioms organizacijoms, tobulinimą (angl. „<...> we’ve decided to maintain the Board’s focus on for-profit entities, with support from many of our stakeholders. That means the Board will cover neither the public sector nor the private not-for-profit sector, although we will continue to co-operate“). Nurodytas tekstas pasiekiamas šiuo adresu: <http://www.ifrs.org/-/media/feature/about-us/funding/annual-report-2016.pdf>. Atkreipiamo dėmesį, kad VĮ IAE vykdoma pagrindinė veikla negeneruoja teigiamų pinigų srautų (jos vykdoma **komercinė veikla sudaro nereikšmingą veiklos dalį**) ir yra orientuota į viešąjį interesą tenkinančią valstybės ir tarptautinės paramos lėšomis finansuojamą veiklą – Ignalinos atominės elektrinės (toliau – IAE) eksploatavimo nutraukimą, kurios metu bus **likviduojama didžioji dalis** įmonės šiuo metu valdomo **turto**. O didžioji dalis turto po IAE eksploatavimo nutraukimo negalės būti parduota ar kitaip realizuota, tai yra **turtas** iš esmės bus **nelikvidus**.

VĮ IAE buhalterinės apskaitos tvarkymą pagal tarptautinius apskaitos standartus svarstė įmonės vadovybė, įmonės valdyba, valdybai pavaldus ir atskaitingas Audito ir rizikų komitetas ir įmonės 2017 metų finansinių ataskaitų rinkinio auditą atlikusi nepriklausoma audito įmonė – UAB BDO auditas ir apskaita.

VĮ IAE atliekant tarptautinių apskaitos standartų taikymo įmonėje tikslingumo analizę (pridedama) buvo įvertintos perėjimo prie buhalterinės apskaitos tvarkymo pagal tarptautinius apskaitos standartus sąnaudos ir su šiuo perėjimu susijusios rizikos, tarp kurių paminėtina rizika, kai

IAE eksploatavimo nutraukimo ir aplinkos sutvarkymo atidėjinio apskaitymas įmonės kapitalą paverstų neigiamu. Atsižvelgdama į minėtos analizės rezultatus ir įmonės vykdomos veiklos specifiką, Energetikos ministerija mano, kad šiuo metu įmonei neracionalu apskaitą tvarkyti pagal tarptautinius apskaitos standartus.

UAB BDO auditas ir apskaita „vertinant įmonės, ar jos pagrindinių finansinių ataskaitų skaitytojų (toliau – pagrindiniai vartotojai) gaunamą naudą dėl įmonės perėjimo prie tarptautinių apskaitos standartų, mano, kad šis žingsnis nesuteiktų reikšmingos ir apčiuopiamos naudos pagrindiniams vartotojams, kadangi įmonės naudojamų verslo apskaitos standartų reikalavimai pilnai atspindi valstybės ar kitų institucijų, kurios teikia paramą IAE uždarymui, poreikius vertinant papildomų veiklos finansavimui reikalingų lėšų poreikį, veiklos sąnaudas bei pajamas, finansavimo panaudojimo progresą, pinigų srautus ir kitus rodiklius.“

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad taikyti tarptautinius apskaitos standartus organizacijoje yra svarbu investuotojams, nes tai suteikia galimybę sulaukti didesnių investicijų iš užsienio ir padeda patekti į užsienio šalių vertybinių popierių biržų sąrašus. Energetikos ministerija, kaip įmonės, pagal Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą įtrauktos į pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą, savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, neplanuoja perleisti viso ar dalies įmonės turto privačiam subjektui (tai yra reorganizuoti įmonę) arba leisti investuoti į įmonę privačiam subjektui norint gauti pajamų.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, VĮ IAE, įmonės Audito ir rizikų komitetas ir UAB BDO auditas ir apskaita rekomendavo Energetikos ministerijai inicijuoti teisės aktų pakeitimus, kurių pagrindu įmonei nebūtų taikomas reikalavimas tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal tarptautinius apskaitos standartus. Įmonės valdyba neprieštaravo šiai rekomendacijai.

Paminėtina, kad, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 15 ir 21 straipsnių pakeitimo ir 8¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-1285 8 straipsniu ir Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2018 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. 1-182 „Dėl valstybės įmonės Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūros reorganizavimo“, VĮ IAE nuo 2019 m. sausio 1 d. perima VĮ Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūros (toliau – VĮ RATA) teises ir pareigas. Atsižvelgdami į 1 lentelėje pateiktą informaciją ir į tai, kad VĮ RATA vykdoma komercinė veikla yra mažos apimties, tai yra sudaro ~ 1 proc. nuo visos vykdomos RATA veiklos, manome, kad VĮ RATA funkcijų perdavimas VĮ IAE nedarys reikšmingos įtakos VĮ IAE šiuo metu vykdomai veiklai ar finansinių ataskaitų duomenims.

1 lentelė

	VĮ IAE	VĮ RATA
Vidutinis darbuotojų skaičius 2018 m. sausio 1 d.	1 880	23
Turtas 2018 m. sausio 1 d., tūkst. eurų	701 370	338
Vidutinis metinis veiklos biudžetas per 2015–2018 m., tūkst. eurų	89 360	694

2 lentelėje teikiame apibendrintą informaciją apie Nutarimo projektu sprendžiamą problemą, siūlomas problemos sprendimo priemonės, priemonių kaštus ir naudą visuomenei:

2 lentelė

I. Sprendžiama problema	Vadovaudamasi Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimo Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“ 2.2 papunkčiu ir Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo 16 punktu valstybės valdomos įmonės, kurios pagal Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymą priskiriamos didelių įmonių kategorijai (tame tarpe ir VĮ IAE), privalo apskaitą tvarkyti pagal tarptautinius apskaitos standartus. Manome, kad šio reikalavimo taikymas VĮ IAE neatitinka Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 9 straipsnyje nustatytų valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo visuomeninės naudos, efektyvumo ir racionalumo principų, kadangi:
-------------------------	--

	<ol style="list-style-type: none"> 1. įmonės vykdoma pagrindinė veikla negeneruoja teigiamų pinigų srautų ir yra orientuota į viešąjį interesą tenkinančią valstybės ir tarptautinės paramos lėšomis finansuojamą veiklą – IAE eksploatavimo nutraukimą; 2. įmonės vykdoma komercinė veikla sudaro nereikšmingą veiklos dalį; 3. IAE eksploatavimo nutraukimo metu (iki 2038 m.) bus likviduojama didžioji dalis įmonės šiuo metu valdomo turto; 4. didžioji dalis turto po IAE eksploatavimo nutraukimo negalės būti parduota ar kitaip realizuota, tai yra turtas iš esmės bus nelikvidus; 5. įmonės valdymo organai neplanuoja perleisti viso ar dalies įmonės turto privačiam subjektui (tai yra reorganizuoti įmonę) arba leisti investuoti į įmonę privačiam subjektui norint gauti pajamų; 6. Energetikos ministerijos užsakymu nepriklausoma audito įmonė (UAB BDO auditas ir apskaita) įvertino VĮ IAE apskaitos tvarkymo pagal tarptautinius apskaitos standartus tikslingumą ir pateikė nuomonę, kad tai nesuteiktų reikšmingos ir apčiuopiamos naudos finansinių ataskaitų vertintojams; 7. VĮ IAE įvertino perėjimo prie buhalterinės apskaitos tvarkymo pagal tarptautinius apskaitos standartus sąnaudas ir su šiuo perėjimu susijusias rizikas ir kartu su įmonės Audito ir rizikų komitetu ir UAB BDO auditas ir apskaita rekomendavo Energetikos ministerijai inicijuoti teisės aktų pakeitimus, kurių pagrindu įmonei nebūtų taikomas reikalavimas tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal tarptautinius apskaitos standartus.
II. Siūlomos priemonės	Nustatyti, kad įmonei nebūtų privalomai taikomas reikalavimas tvarkyti apskaitą pagal tarptautinius apskaitos standartus, tai yra leisti įmonei pagrįstai pasirinkti tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal tarptautinius apskaitos standartus ar, vadovaujantis Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo 16 straipsnio 4 dalimi, ir toliau sudaryti finansines ataskaitas pagal verslo apskaitos standartų ir kitų Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų, reglamentuojančių buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą, reikalavimus.
III. Priemonių kaštai	Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Jeigu įmonei bus leista pagrįstai pasirinkti tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal tarptautinius apskaitos standartus ar toliau sudaryti finansines ataskaitas pagal verslo apskaitos standartų ir kitų Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų, reglamentuojančių buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą, reikalavimus, 2018 metų kainomis tai leis sutaupyti mažiausiai 200 tūkst. eurų valstybės lėšų.

Priėmus Nutarimo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

Nutarimo projektas yra individualus teisės aktas, todėl, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama.

Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektas buvo pateiktas Lietuvos Respublikos finansų ministerijai ir Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai išvadoms gauti. Į šių institucijų pastabas atsižvelgta. Visuomenės pastabų negauta.

Nutarimo projektą parengė Energetikos ministerijos Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo skyrius (vedėja – Asta Žalnierūtė, tel. 8 706 64 780, el. p. asta.zalnierute@enmin.lt, tiesioginė rengėja – vedėjo pavaduotoja Patricija Ceiko, tel. 8 706 64 638, el. p. patricija.ceiko@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
3. Derinimo raštai, 2 lapai.
4. Įmonės atlikta tarptautinių apskaitos standartų taikymo įmonėje tikslingumo analizė, 6 lapai.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas